

آشنایی با کپسول و شربت آموکسی سیلین

اشکال دارویی :

Capsule: 250 mg, 500 mg

Suspension: 125 mg/5ml, 250 mg/5 ml

Chewable Tablet: 250 mg (as 3 H2O)

Tablet: 500 mg (as 3 H2O)

احتمالا شما هم به محض سرماخوردگی یا دندان درد، سریعا سراغ جعبه قرصها و یا داروخانه می‌روید و چند عدد کپسول آموکسی‌سیلین تهیه می‌کنید، چون بر این باورید که این دارو چرک احتمالی بدن‌تان را خشک می‌کند و از شر ویروس‌ها و باکتری‌ها خلاص می‌شوید.

این آنتی‌بیوتیک، داروی مورد علاقه پزشکان در تجویز هم هست، ولی واقعیتی تلخ در کنار مصرف این دارو وجود دارد.

باید گفت آموکسی‌سیلین تأثیری در درمان سرما خوردگی و عوارض ناشی از آن مثل سرفه ندارد و به عکس، عوارض جانبی زیادی بر جای می‌گذارد.

«مریم بهاری ساروی»، دکتر داروساز درباره این نوع آنتی‌بیوتیک، موارد مصرف، عوارض جانبی و میزان اثرگذاری آن توضیح می‌دهد.

کمی درباره آموکسی‌سیلین و موارد مصرف آن می‌گویید؟

آموکسی‌سیلین یکی از آنتی‌بیوتیک‌های خانواده پنی‌سیلین است که به صورت کپسول تولید می‌شود.

این دارو باعث تخریب یا توقف رشد بعضی از باکتری‌ها می‌شود و برای درمان چند نوع بیماری عفونی تجویز می‌شود، اما به طور کلی تأثیری در درمان سرماخوردگی، آنفولانزا و دیگر بیماری‌های ویروسی ندارد، اما برای مقابله با عفونت‌های تنفسی، اوتیت (عفونت گوش)، سینوزیت، ذات‌الریه، عفونت‌های مجاری ادراری، بیماری لایم و مقابله با هلیکوباکتر پیلوری (باکتری معده) تجویز می‌شود.

البته این‌که کارایی این دارو برای مقابله و درمان این بیماری‌ها تا چه میزان است، بحث دیگری است.

آیا آموکسی‌سیلین برای مقابله با بیماری‌های ویروسی کارایی لازم را دارد؟ و اگر نه، چرا مردم آن را زیاد مصرف می‌کنند؟

با وجود این‌که آموکسی‌سیلین جزو پرمصرف‌ترین آنتی‌بیوتیک‌هاست و پزشکان هم آن را زیاد تجویز می‌کنند، اما باید بدانید نتایج یک پژوهش انگلیسی نشان داده، آنتی‌بیوتیک‌هایی مثل آموکسی‌سیلین هیچ تأثیری در درمان بیماری‌های ویروسی مثل برونشیت و نشانه‌های آن از قبیل تب، سرفه‌های خلط‌دار و مشکل نفس‌کشیدن ندارد.

محققان به گروهی از داوطلب‌ها روزانه سه مرتبه آموکسی‌سیلین و به گروهی دیگر دارونما (شبه دارو) تجویز کردند.

بعد از یک هفته درمان با آموکسی‌سیلین و انجام بررسی‌های لازم مشخص شد تفاوت چشمگیری در طول دوره و شدت علائم بیماری در دو گروه وجود ندارد.

محققان همچنین به این نتیجه رسیدند که این دارو در افراد بالای 60 سال بی‌تاثیر است، هرچند در این سن و سال نباید خطر عفونت‌های تنفسی را دست‌کم گرفت.

محققان با بررسی عوارض جانبی دو گروه مشاهده کردند افرادی که آموکسی‌سیلین دریافت کرده‌اند، دچار مشکلاتی مثل حالت تهوع، اگزما و اسهال شده‌اند.

بنابراین مصرف این آنتی‌بیوتیک‌ها در درمان عفونت‌های گوش، حلق و بینی تاثیری ندارد. مشکل اینجاست که مصرف زیاد آموکسی‌سیلین و دیگر آنتی‌بیوتیک‌ها علاوه بر ایجاد عوارض جانبی باعث مقاومت بدن نسبت به باکتری‌ها هم می‌شود.

در بیشتر موارد، برونشیت شدید منشأ ویروسی دارد و آنتی‌بیوتیک‌ها هم در برابر ویروس‌ها کاری از پیش نمی‌برند.

این دارو صرفاً با باکتری‌ها و تکثیر آنها مقابله می‌کند، اما تاثیری در علائم بیماری ندارد.

مردم فکر می‌کنند این قرص باعث از بین رفتن تمام عفونت‌ها می‌شود. شاید در مواردی حتی بگویند با خوردن آموکسی‌سیلین سرماخوردگی آنها خوب شده است، ولی علت بهبود این بوده که ویروس بیماری در مرحله نخست بوده و هنوز در بدن آنها تکثیر نشده، بنابراین با خوردن آموکسی‌سیلین خوب شده‌اند.

در صورت ابتلا به برونشیت هم نیازی به مصرف آموکسی‌سیلین و آنتی‌بیوتیک‌های دیگر وجود ندارد، چون در بیشتر موارد این بیماری به خودی خود و با استراحت درمان می‌شود.

کافی است به جای این داروها از داروهای ضد سرفه و مسکن‌ها استفاده شود.

آیا همه افراد با هر شرایط بدنی می‌توانند از این کپسول استفاده کنند؟

اگر شخصی دچار مشکل خاصی باشد و یا دچار بیماری‌هایی مثل آسم، بیماری‌های کلیوی، واکنش‌های غیرعادی و آلرژی نسبت به پنی‌سیلین، آموکسی‌سیلین، سفالوسپورین و داروهای دیگر، مواد غذایی یا رنگ‌ها باشد، باید پزشک خود را مطلع کند.

زنان باردار، شیرده یا خانم‌هایی که در شرف بارداری هستند هم باید قبل از مصرف آموکسی‌سیلین، پزشک را در جریان شرایط خود قرار دهند.

کسانی که حساسیت‌های مفرط به پنی‌سیلین دارند و نوزادان نباید آموکسی‌سیلین مصرف کنند.

شویه مصرف آموکسی‌سیلین چگونه است؟

لازم است آموکسی‌سیلین با یک لیوان آب مصرف شود. این دارو را می‌توانید همراه با غذا یا مواقع دیگر مصرف کنید.

جذب آموکسی‌سیلین از طریق دستگاه گوارش صورت می‌گیرد و زمان اثر آن، سی دقیقه بعد از مصرف و اوج اثر آن نیز یک تا دو ساعت بعد است.

سوخت و ساز این دارو در کبد صورت می‌گیرد و دفع آن از طریق کلیه‌ها است.

داروی آموکسی سیلین را همچنین می‌توان همراه با شیر یا آب میوه مصرف کرد.

دارو باید در فواصل زمانی منظم مصرف شود.

مصرف خودسرانه آموکسی سیلین به هیچ عنوان توصیه نمی‌شود و در صورت تجویز پزشک لازم است طول درمان به طور کامل ادامه داده شود.

از نظر درمانی، کامل بودن دوره‌ی درمان برای کشتن میکروب الزامی است. این دوره از ده تا چهارده روز است. بنابراین مقدار داروی تجویز شده توسط پزشک را تا آخر دوره مصرف کنید.

اگر کودکان بخواهند دارو را مصرف کنند باید حتماً نظر پزشک متخصص کودک را جویا شوید.

در صورت مصرف اشتباه و بیش از دوز تجویز شده هم به پزشک اطلاع داده و به اورژانس مراجعه کنید.

همچنین اگر مصرف دارو را فراموش کرده‌اید بهتر است به محض یادآوری مصرف کنید، اما اگر زمان مصرف آن نزدیک زمان مصرف داروی بعدی باشد از مصرف آن صرف‌نظر کرده و وعده بعدی را میل کنید.

آموکسی سیلین با چه داروهایی تداخل دارویی دارد؟

تمام افرادی که داروی خاصی مصرف می‌کنند، برای مصرف آموکسی سیلین باید پزشک را در جریان بگذارند.

علاوه بر داروهای مصرفی اگر داروی گیاهی یا مکمل هم مصرف می‌کنید، به پزشکتان اطلاع دهید، چون امکان تداخل دارویی با آموکسی سیلین وجود دارد.

به طور کلی آموکسی سیلین با داروهایی مثل آمیلوراید، قرص‌های ضدبارداری، کلرامفنیکل، پروبنسید، سولفونامید و تتراسایکلین تداخل دارویی ایجاد می‌کند.

مصرف هم‌زمان این دارو با تتراسایکلین موجب کاهش تاثیر آن و مصرف آن با داروی پروبنسید سبب طولانی شدن زمان اثر آن می‌شود.

عوارض جانبی مصرف آموکسی سیلین چیست؟

آموکسی سیلین باید با تجویز پزشک و طبق دستور مصرف شود و بدون شک مصرف آن با عوارض جانبی کم‌وبیش جدی همراه است.

از مهم‌ترین عوارض جانبی و خطرات مصرف این دارو می‌توان به واکنش‌های آلرژیک مثل تحریک، حساسیت و خارش پوست، کهیر، تورم صورت، لب‌ها یا زبان اشاره کرد.

علاوه بر این موارد، مشکلات تنفسی، پر رنگ شدن ادرار، قرمزی، پوسته پوسته شدن یا سستی پوست داخل دهان، تشنج، مشکلاتی از قبیل حالت تهوع، بی‌اشتهایی، استفراغ، نفخ، اسهال شدید یا مدفوع آبکی، خشکی دهان، تغییر طعم دهان، مشکل در ادرار کردن یا تغییر میزان ادرار دفع شده، خونریزی یا خونمردگی و کیودی های غیرعادی، خستگی و ضعف غیرعادی، زردی پوست یا مخاط داخل چشم هم جزو عوارض رایج مصرف آموکسی سیلین است.

توجه داشته باشید با مشاهده عوارض جدی‌تری مثل سرگیجه، سردرد، معده درد یا مشکل در خواب لازم است پزشکتان را در جریان قرار دهید.

توجه داشته باشید عوارض جانبی مصرف آموکسی‌سیلین در دستگاه گوارش معمولاً در حین یا بعد از مصرف دارو از بین می‌رود و همچنین مصرف دارو در بین غذا معمولاً باعث کاهش عوارض جانبی آن می‌شود.

عوارض پوستی مصرف آموکسی‌سیلین مثل خارش پوست و کهیر معمولاً بعد از 5 تا 11 روز از شروع مصرف دارو بروز می‌کند.

اگر بلافاصله بعد از مصرف آموکسی‌سیلین دچار کهیر پوستی و واکنش‌های آلرژیک شدید، بهتر است مصرف دارو را قطع کنید.

همچنین اگر با مصرف این دارو دچار اسهال شدید، به طوری که بیش از دو روز طول کشید، حتماً به پزشک مراجعه کنید.

در موارد کمی عوارضی مثل تغییر رنگ دندان‌ها هم دیده می‌شود که معمولاً با مسواک زدن از بین می‌رود.

اگر مشکلات و علائم اشاره شده در بالا بعد از دو تا سه روز خوب نشد، لازم است نزد پزشک بروید.

افرادی که از بیماری دیابت رنج می‌برند، باید بدانند مصرف آموکسی‌سیلین باعث بروز خطا در نتیجه آزمایش قند خون می‌شود.